

Речник на стручни термини

А

Агротехника: примена на технички средства при обработка на земјиштето

Амбалажа: прибор за пакување

Арско ѓубре: прегорено шталско ѓубре

Б

Браносување: обработка на почвата со „брана“

Биомаса: маса на жива органска материја

Берба: прибирање на делови од растенијата

В

Вегетација: растенија, растителен свет

Г

Градина: место каде што се одгледуваат цвеќиња, зеленчук и др.

Д

Дренажа: исушување на земјиште со помош на канали и цевки.

Дискување: дополнителна обработка на почвата со дисков култиватор

Ѓ

Ѓубрење: додавање на минерални и органски материи со цел збогатување на плодноста на почвата

Ѓубре: минерални и органски материи наменети за ѓубрење

Е

Евапорација: испарување од почвата

Ж

Жетва: прибирање на житото

З

Зрно: ситен плод или семка

Заштитен простор: секој простор во кој можат да се одгледуваат растенија кога надворешните услови не го дозволуваат тоа

И

Избалансираност: изедначеност

Инсектицид: средство за уништување на инсекти

Изгореници: оштетувања на ткивата предизвикани од висока температура

Ј

Јадро: внатрешност

К

Компост: органско ѓубриво

Корен (коренов систем): подземен дел од растението

Л

Легуминози: растенија со плодови во вид на мешунки (грав, грашок, леќа, соја, слануток и други)

М

Монокултура: одгледување на една култура

Мелиорации: подобрување на плодноста на почвата

Микроорганизам (микроб): секој жив организам кој не е видлив со човечкото око

Н

Наводнување: мерка за зголемување на влагата во почвата

Насади: површини со повеќегодишни култури

О

Оранжерија: застаклена и затоплувана просторија за одгледување растенија

Осока: органско ѓубре кое се добива од мочката на животните и водата со која се мие шталата

Орање: бработува плодназемјасо рало, соплуг или со трактор со цел дасераситни земјата и да се подготви за сеење.

П

Плевел: самоникнато растение, штетно за земјоделците

Почва: растресит слој на површината на земјата

Плодоред: менување на културите по време и простор

Полесмена: менување на културите по простор

Плодосмена: менување на културите по време

Пестициди: голема група на отровни материи (токсини) кои се употребуваат во земјоделството за заштита на земјоделските култури

Плод: репродуктивен орган кај растенијата кој после оплодувањето се образува од плодникот

Плодник: орган за размножување во цветот на растението

Р

Риголување: обработка на почвата на голема длабочина

С

Суша: суво време, време без врнежи

Слана: вид врнеж во вид на тенки кристали мраз

Селекција: избор на расни животни или сортни растенија

Семе: репродуктивен растителен орган присутен кај семените растенија

Сидерација (зелено ѓубрење): одгледување на легуминозни растенија и нивно заорување со цел зголемување на плодноста на почвата

Смрзнатини: оштетувања на ткивата од ниски температури

Т

Транспирација: испарување на вода од растенијата

Тресет: акумулација на делумно распадна вегетација или органска материја

Трева: фамилија на монокотиледонски растенија опфатени со семејството Poaceae

У

Угар: изорана и оставена несеана нива за да прележи така една година.

Ф

Фунгициди: средства за уништување на болести кај растенијата предизвикани од габи

Фенофаза: фаза на промени во годишниот циклус на развитокот на растенијата

Х

Храна: секоја супстанца која е искористена за да обезбеди хранлива поддршка на телото

Хербициди: различни хемиски соединенија, претежно со органско потекло, наменети за уништување на растенија

Хортикултура: култура на одгледување градинарски растенија

Ц

Цвет: генеративен орган на скриеносемените растенија чијашто функција е полово или бесполово размножување

Ш

Шталско ѓубре: добиено од изметот на домашните животни и простирката во шталата

Литература

1. Ангелеска Е., Николов И. и Давидовски М., Прирачник за органско земјоделско производство, Консултантска куќа за органско земјоделско производство и рурален развој Пробио, Скопје, 2008;
2. Ангелеска Е., Николов И., Градинарско производство, Министерство за образование и наука на Република Македонија. Скопје. 2011.
3. Василевски Г., Зрнести и клубенести култури, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ - Скопје, Факултет за земјоделски науки и храна, Скопје, 2004;
4. д-р Василевски Г., 1994, Зрнести и клубенести култури/практикум, Универзитет „Кирил и Методиј“ Скопје
5. Група автори, Голема илустрирана енциклопедија, Младинска книга, Скопје, 2006;
6. Давидовски М., Николов И., Гошевски М., Производство на биохумус, Свети Николе, 2007;
7. Димов, З. Покровни култури (затревување на лозови и овошни насади). УСАИД, Мрежа за рурален развој на Република Македонија. Скопје. 2013;
8. Златковски В., 2008, Органско земјоделско производство, Штип;
9. Захаријев В., 2007, Водич за органско производство на домати, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на РМ;
10. Ивановски, П., Прентовиќ, Т., Кабранова, Р. Практикум по фуражно производство. Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ - Скопје, Факултет за земјоделски науки и храна. Скопје. 2011;
11. Колева-Гудева Л., Водич за органско производство на пиперка, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на РМ, 2007;
12. проф. др. Ковачевиќ В., проф. др. Растија М., Житарице, Полјопривредни факултет. Осиек. 2014;
13. Михајлов Љ., Водич за органско производство на домати, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на РМ, 2007;
14. Мартиновски Ѓ., Катажина Петровска Ј., Попсимонова Г., Доработка и контрола на зеленчук, проф. д-р Земјоделски факултет Скопје, 2007;
15. Митрикеска, В., Пренкова, К. Расадишарство-изборен предмет. Министерство за образование и наука на Република Македонија. Скопје. 2012.
16. Прентовиќ Т., Избрани технологии во поледелството, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ - Скопје, 2011;
17. Туцаров Т., Домат, Наша книга, Скопје, 1990;
18. Херба Стојанови, Лековити растенија, Скопје, 2009;
19. Ристоска Д. Ангелеска Е. Хигиена со здравствено воспитание, Земјоделско-ветеринарна струка, Топер. Скопје, 2006
20. Ристоска Д. Ангелеска Е. Хигиена со здравствено воспитание, Земјоделско-ветеринарна струка, Топер. Скопје, 2006.
21. Mladenović, E., Čukanović, J., Ljubojević, M. Cvečarstvo 1. Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad. 2016;

Интернет литература

<https://agencija.gov.mk/download/soveti/poledelstvo/2713527564Sekernarepa.pdf>

<https://core.ac.uk/download/pdf/35324686.pdf>

<https://ma.farmafans.ru/rasteni%D1%98a/9210-sade%D1%9Ae-odgleduva%D1%9Ae-i-grizha-za-pamuk-pamuk.html>

<https://ma.supermg.com/gradinarski-rasteni%D1%98a/6801-kako-da-raste-pamuk.html>

<https://ma.farmafans.ru/rasteni%D1%98a/9210-sade%D1%9Ae-odgleduva%D1%9Ae-i-grizha-za-pamuk-pamuk.html>

<http://agroalternativa.info/odgleduvane-na-afion/>

<https://agencija.gov.mk/wp-content/uploads/2014/12/Водич-за-соја.pdf>

<http://pharmanews.mk/osnovni-karakteristiki-na-alternativnite-rastenija-za-proizvodstvo-brasno-i-leb-goce-vasilevski/>

<https://agencija.gov.mk/download/soveti/poledelstvo/271341454Pcenica.pdf>

https://www.rdc.mk/southeastregion/files/Reka_Strumica/Priracnici_za_ovostarstvo_i_gradinarstvo/Pocvi---brendiran-v2.pdf

<https://agencija.gov.mk/download/Регулатива/1316587162VodiczaDZP.pdf>

<http://www.florozon.org.mk/downloads/publications/Klimatski%20promeni%20brosura-24-web.pdf>

<http://eprints.ugd.edu.mk/13556/1/konecna%20verzija.pdf>

<https://agencija.gov.mk/download/soveti/poledelstvo/Osnovna%20obrabotka.pdf>

<https://agencija.gov.mk/download/Регулатива/1316587162VodiczaDZP.pdf>

<https://macedonism.org/Македонска-Енциклопедија/мелиорација-на-почвата/>

<https://www.tehnologijahrane.com/enciklopedija/zrenje-voca-i-povrca>

Користени слики

<https://pixabay.com>